

Mindig az embert kell nézni

Szeged a hazai lapokban

Petőfi-szótár

1981/20

— Miért pont ezt a posztert választotta?

A dolgozószoba egyik falát teljesen betöltő képen behavazott sziklák, karszű, haragoszöld fenyők, valószínűtlenül kék hegyi folyó. Valami jelképeset sejtetek abban, hogy a zánkányzéki szakszövetkezet elnöke itt, a homokfűs közepén éppen ilyenl tapétázza ki a szobáját.

— Tetszett — mondja Bozsó István. — Meg aztán nem is volt valami nagy vásztlék a boltban.

— Édesanyámnak tíz hold földje volt. Domaszéken laktunk, négyen voltunk testvérek, 1939-ben bevonultam katonának. 1949-ben jöttem haza a hadifogságból. Nemsokára megnősültem. A földet elosztottuk, nekem három felét jutott belőle. Az ötvenes évek elején nem lehetett ebből megélni. 1952-ben elmentem a tanáshoz mezőőrnek. Akkor már Zánkányzéken éltünk. Párttag lettem, aztán elvégeztem a hetedik-nyolcadik általánost, majd levelezőn a gimnáziumot. Közben 1954-ben tanácselnök-helyettes lettem — máig az vagyok. Tanácsakadémiára, pártiskolára jártam.

— Hogyan került kapcsolatba a szövetkezeti mozgalommal?

— 1961-ben a járási pártbizottság segítségével én irányítottam Zánkányzéken az átszervezést. Öt termelőszövetkezeti csoport alakult.

— Emlékszik még a nevére?

— Paprikavirág. Akácvirág, Kadarka, Homokkultúra és Délibáb. Kijelölték a körzeteket, ahol alakult egy-egy csoport. Összehívtuk az embereket, a tagok választottak nevet a térszcsének. Valaki földobott egy nevet, ha tetszett, a többiek kiabáltak, hogy éljen. Így választottunk elnököt is, nem volt olyan bonolyt kádermunka, mint manapság.

— Sokat „nyüzsgött” az ötvenes, hatvanas években. Nem szerzett ellenségeket?

— Úgy tartottam, mindig az embert kell nézni. Így intéztem az ügyes-bajos dolgokat is. Az ötvenes években külön ki volt adva, a kulákoknak mennyi békekölcsönt kell jegyezniük. Bejött hozzám az egyik, jegyeztünk neki, amennyit muszáj volt, aztán kezét fogtam vele: viszontlátásra, Péter bácsi. Láta ezt az akkori járási másodtitkár, elszörnyedt: hogy mertél kezét fogni egy kulákkal?!

— Tényleg, nem félt?

— Mindenki volt akkor bizonyos félelem; de a jobbakban talán nem a meghunyászkodás félelme.

— Az első időkben a helyi tanácsok irányították a térszcséket. Becsületes elnökök váltak azokból, akiket 61-ben megválasztottak, de a nagyüzemi gazdálkodáshoz nem nagyon értettek. Rengeteget vitakoztunk azokban az években, mit telepítsünk, hogyan, mennyit. Hol táblásítsunk, kinek a földjét sajátítsuk ki a közösné. Nehezen fogadták el az új eljárásokat. Százhusz centire akarták telepíteni a szőlőt, szörnyülködtek, micsoda pazarlás 240 centis sorközt hagyni. A gyümölcsösbe rozst vetettünk zöldtrágyának. Azt mondta Csúcs Lajos, az egyik elnök, ha már elvetettük, kár beszántani, várjuk meg, míg megéri, és arassuk le. Meg is sértődött, amikor mondtam a traktorosoknak: álljon csak bele, és kezdjen szántani.

— Pártiskolával, tanácsakadémiával a háta mögött hogyan mert szakmai irányításra vállalkozni?

— Felsőfokú mezőgazdasági szakképzőbe is jártam egy időben, de annyit volt a feladat, nem fejeztem be. Kelllett az irányításhoz élettapasztalat, gyakorlati ismeretek, amelyeket — ezt most is nagyon fontosnak tartom — folyamatos önképzéssel el lehet sajátítani.

— Hogyan lett öt térszcséből egy?

— 1965-ben egyesült a Paprikavirág, a Kadarka és az Akácvirág. Már korábban is hívtak elnöknek, akkor azonban még a tanács sem támogatta ezt a javaslatot. Nekem is több kedvem volt maradni. 1965. augusztus 1-től lettem az egyesült szövetkezet elnöke. Május 1. volt akkor a neve. Gyakorlatilag én irányítottam a Délibábot is, mert a korábbi elnök nőügyek miatt elköltözött Budapestre. Az volt a terv, két szövetkezet legyen Zánkányzéken. A Délibábot főleg agrárproletárok tömörültek, a Homokkultúra a gazdáké volt. Tartottak egy gyűlést a Délibábotban, melyik csoporthoz csatlakozzanak. A Május 1. dinamikusabban fejlődött a Homokkultúránál, meg a faluban volt a központja, oda úgylis mindig menni kell, mondták az emberek, és 90 százalékuk arra szavazott, hozzácsatlakozzanak. A Homokkultúrával aztán 1972. január 1-ével egyesültünk. Akkorra a tőke koncentrációja-sával felgyorsult a fejlődés, kialakultak a közös munkaszervezetek, állattenyésztő

telepek, géppark. Eredményesnek bizonyult a szakszövetkezeti forma.

— Nehezebb itt elnöknek lenni, mint egy termelőszövetkezetben. A szakszövetkezeti tagok ahhoz szoktak hozzá, hogy a sajátjukban dolgozzanak. Nem könnyű velük megértetni, a közösen is el kell végezni a munkát. Össze kell hangolni a kisgazdaságok és a szakszövetkezet érdekeit.

— Mi érdekük fűződik a tagoknak a közös munkához? Otthon a sokszorosítást kereshetik...

— Ha most azt mondanánk, nem kell hozzájárulást fizetni, de megszüntetjük azokat a szolgáltatásokat — aratást, balázást, vetést, gyomirtást —, nem egyeznének bele. Abba sem, ha azt mondanánk: nem kell a közösen dolgozni, de nem kapnak táppénzt, gyesit, nyugdíjat sem. Persze másé kell az itteniekkel beszélni. Utasítgatni nem lehet őket: ekkor gyere dolgozni a közösbé. En úgy szoktam kezdeni: ezen a héten ezt kellene csinálni, mikor érsz rá? Valamelyik nap biztosan eljön, a munkát elvégzi, és ez a lényeg.

— Van Zánkányzéken olyan ember, akit nem ismer?

— Nina. — Soha nem vágyódtott messzebbre? Járáshoz, megyéhez, funkcióba?

— Az volt a vágyam, hogy itt, Zánkányzéken kialakítsunk egy dinamikus gazdaságot. Nekem mindennemű mezőgazdaság. Tudja, milyen gyönyörű, amikor virágzik az alma? Amikor érik a barack? Amikor a gépek sorban fölvonulnak az úton? Itt még ma is közvetlen az ősi küzdelem a természettel. Tisztelnivaló, nagy ellenfél a természet: gyönyörű gyümölcsöt nevel, de ha akarja, megfagy a fákra a virág. Számolni kell a kiszámíthatatlanságával, de én ezzel együtt tartom gyönyörűnek ezt a munkát.

— A családja hogyan viselte, hogy ennyit dolgozott?

— Megértettek. Pedig szinté csak éjszaka jutott időm rájuk.

— Már nem fiatal ember. Mi a célja önmagával, a szakszövetkezettel?

— Szeretném jó kezékbe adni a szövetkezet vezetését.

— Sikerül?

— Úgy néz ki, igen.

— És maga?

— Ha nyugdíjba megyek, akkor is szeretnék bejárni. Van egy kertem, abban dolgozok többet. És sokat utazom, megnézem közelről, másutt milyen a világ...

Tanács István

SUSLA János: A második lépcső következik. — Egy helyről és egységesen! — Milyen tapasztalatokat szerzett a szegedi igazgatóság az utazószemélyzet vezénylésének átszervezése során? Magyar Vasutas, ápr. 21.

GELLERT József: Szegedi adatok. — Öt év alatt 90 millió forint az otthon teremtők támogatására. Magyar Vasutas, ápr. 21.

MOLNAR Zsolt: Tavasz jökedv — árnyékkal. Magyar Hírlap, ápr. 24. [A szegedi országos diák képzőművészeti kiállításról is. Fényképekkel.]

URBÁN Ágnes: „Nyitott tér”: nem vált be. Szabad Föld, ápr. 26. [A szegedi ifjúsági házról. Fényképekkel.]

Kísérelti gabonák. — Kukorica-törés májusban. Esti Hírlap, máj. 8. [A szegedi Gabonatermesztési Kutató Intézetben.]

Hazai ösbemutató. Magyar Hírlap, máj. 9. [Kovács Andor

Médea című operája a szegedi Zenés Színházban.]

Magyar-jugoszláv tankönyvkiadók eszmecsereje Szegeden. Magyar Hírlap, Népszabadság, máj. 9.

LÓKÓZ Zoltán: Honismeret — helytörténet. — A Kisteleki-alapítvány. — Unnepélyesen ányújtották az első pályadíjakat. Magyar Nemzet, máj. 12. [A Somogyi-könyvtárban.]

[SERES Sándor] S. S.: Raktárúrház Szegeden. Békés megyei Népiújság, máj. 14. [A Marx téren. Fényképekkel.]

SZ. P.: Szegedi utcanevek. — Kötődjön helyhez, múlthoz. — Hunyadi helyett Rigómező. — Nevek számszámokról. — Több mint kétszáz átkeresztelt közt. Népszava, máj. 14. [A Szeged városi tanács vb állásfoglalása.]

[NÉMETH Ferenc] (N. F.): Gyuris György—Vajda László. — Irások Móra Ferencről. Élet és Tudomány, máj. 15. [Könyvismertetés.]

HÁZASSÁG

Dr. Sebestyén Balázs és Paplógó Márta, Paréj Zoltán László és Nagy Mária, Faragó Mihály és Tóth Ildikó Klára, Füzési Lajos és Gyömbér Matild, Szegedi András és Koczák Erzsébet, Barusz Sándor János és Kiss Mária Etelka, Czombos Attila László és Laci Zsuzsanna, Jenei Károly és Kálmán Gabriella Zsuzsanna, Miklós István és Gera Klára Erzsébet, Bódi András és Vanger Enikő Angéla, Belovai István és Hári Zsuzsanna Ida, Ménési István Péter és dr. Szoboszlai Dalma Erzsébet, Koch József és Zsidó Erzsébet Rozália, Szőri Ferenc István és Farkas Csilla, Mike Sándor és Farkas György Zsuzsanna, Gyulai Lajos és Janik Zsuzsanna, Szaraz Ferdinánd József és Király Zsuzsanna, Nagy Géza és Borbóla Éva, Kovács József és Bozók Anna Rozália, Albert Sándor Lajos és Czékus Klára, Graszl Imre Ferenc és Kovács Mária, Sziráki Ferenc és Makra Zsuzsanna, Hajnal Imre és Szabó Éva, Radak Veljko és Szabó Iлона Erzsébet házasságát kötötték.

SZÜLETÉS

Bence Zsolt Istvánnak és Radek Zsuzsannának Anikó Eszter, Domonkos Gusztáv Zoltánnak és Török Irénnek Zsófia Eszter, Borbély Istvánnak és Hajláth Julianna Mária Erika, Kocsis Lajosnak és Szabó Erzsébet Juliannának Tibor, Táborosi Péter Pálnak és Váradi Annának Levente, Kiss Lajosnak és Sánta Rozáliának Tibor Lajos, Köteles Sándornak és Szarka-Kovács Aranka Juliannának Mónika, Bódi Ferencnek és Mándi Vilmanak Erika, Bagl Pálnak és Nagy Erzsébetnek Krisztina, Szűcs László Antalnak és Miklós Mária László Róbert, dr. Boa Jánosnak és Pinke Ildikó Gizellának Melinda, Tatar Nándornak és Balasi Iónának Nándor, Kiss Sándornak és Csamangó Annának Sándor, Pataki Józsefnek és Szaniszló Rozáliának Edit, Szekeres Józsefnek és Kis Magdolnának Andrea, Vecsernyés Istvánnak és Németh Iónának Edina, Széll Józsefnek és Szabó Rozáliának Gábor, dr. Ruzsáti Pál Antalnak és Figura Mária Dóra Eszter, Vass Tibornak és Fábian Idának Tibor, Nagy Dezsőnek és Frank Ibolyának Ildikó, Guth József Lászlónak és Bagi Eszternek Gábor, Hegyesi Józsefnek és Dani Mária Gábor, Kucsora Lászlónak és Batiz Juliannának László, Hegedűs Andrásnak és Kucsora Mária Andrea, Juhász Józsefnek és Terhes Annának József, Szekeres Jánosnak és Urbán Editnek Ágnes, Józsa Lászlónak és Simon Rozáliának Gabriella, Erdélyi Zoltánnak és Bomba Zsuzsannának Péter, Fekete Károlynak és Ströhner Ágnesnek Andrea, Abraham János-

Családi események

nak és Jáhn Mártának Adam, Nyári Imre Ferencnek és Szabó Anna Jolánnak Ferenc József, Jáger Lászlónak és Káposztás Irén Juliannának Bernadett, Bába Lajosnak és Tóth Terenziának Lajos Szabolcs, Pálfi Lászlónak és Berkó Zsuzsanna Arankának László, Miklós Ernő Ferencnek és Vajner Gizellának Zsolt Ernő, Garzó Imrénének és Iszák Mária Erika, Vad Jánosnak és Dávidházi Rozáliának János, Gera László Andrásnak és Krikszán Mária Csaba, Tóth László Lajosnak és Balla Zsuzsanna Magdolnának Judit, Dobos Andrásnak és Németh Helgának Ingrid Helga, Jánoska Györgynek és Vass Ágnes Andreának Zoltán, Rutai Jánosnak és Tóth Zsuzsannának Anikó, Csabai József Tibornak és Csipak Ildikónak Norbert, Kon-

Már az abécé utolsó betűinél tartanak a Petőfi-szótár befejező — harmadik — kötetének szerkesztésében a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetében. Több mint húsz éve kezdődött gyűjtőmunka fejeződik be ezzel a kötettel 1982-ben.

A Petőfi Sándor életművének szókészletét tartalmazó szótár teljes egészében a költő műveinek az Akadémiai Kiadónál 1951—1964 között hét kötetben megjelent kritikai kiadásában köztölt művein alapul, s a szókincs szerkesztésének, a szavak gyakoriságának vizsgálatával segít behatóbban megismerni az életművet. A Nyelvtudományi Intézet jövőre József Attila-szótár szerkesztését kezdi meg.

csék Lászlónak és Zsebők Erzsébet Irénnek Petronella Tóth Jánosnak és Szél Mária János Márk, Roszik Györgynek és Csongor Krisztinának Anna Zsófia, Mészáros Mihálynak és Kotogán Mária Timea Rózsa, Molnár Jánosnak és Török Irén Eszternek János György nevű gyermekekül született.

HALÁLOZÁS

Forgó Gergelyné Takács Gizella Margit, Szűcs Julianna, Engli János Géza, Lázár Mihály, Csendes Ferenc, Paulik Gyula György, Csehó János, Mezel Istvánné Racz Erzsébet, Pál Béla János, dr. Martonyi János, Baló Erzsébet, Koncz Gyula, Agócs Rezsőné Siadek Zsuzsanna, Boros Józsefné Palkovits Mária Erzsébet, Rác Kálmán András, Szanka Júlia, Pálfi József, Békesi Istvánné Ipcsa Borbála, Gulácsi Istvánné Szeles Erzsébet, Barna István, Onodi Lajosné Hegedűs Ilona, Bárdosi Vince, Abraham Ferenc, Máthé Attila, Szilágyi Mihályné Arva Mária, Szabó András, Kiss Dezső, Blaci János, Kelencz Gyula, Kamrád Istvánné Tompai Mária, Besenyi János, Csiszár Ferenc, Csik Sándor, Mészáros Sándor, Palócz Ferenc Józsefné Stefkó Viktória meghalt.

A CSONGRÁD MEGYEI TANÁCS
ÓPUSZTASZERI SZOCIÁLIS OTTHONA
150 ágyas pavilonnal bővült.
Az intézet az üzemeltetéshez
munkavállalókat alkalmaz
az alábbi munkakörökbe:
gazdaságvezető, könyvelő, raktáros,
szakképzett ápoló, segédápoló,
hentes, konyhalány, mosónő, takarítónő,
parkondozó, olajkaszárfűtő, épületkarbantartó.
Jelentkezni lehet: hétfőtől péntekig,
naponta 8—15 óráig a szociális otthon igazgatójánál,
Ópusztaszer.

Közületek figyelem!
T-100-as lánctalpas, tolólapos erőgéppel bér munkát vállalunk
Érdeklődni lehet: József Attila Tsz.
Szeged-Kiskundorozsma, 61-284 telefonszámon.

KERESSE A CÍMKÉT A

Riga régi ár: 4400 Ft új ár: 3400 Ft

Verhovina régi ár: 4800 Ft új ár: 3600 Ft

KISMOTOROKON
előnyei: gyújtás, poriasztó beállítva.

Vásárolhatja a szaküzletekben, valamint a

Vas-műszaki szaküzletében Szeged, Bakay Nándor u. 52.

A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI FÉMI PARI VÁLLALAT

pályázatot hirdet

vegyipari gépész szakos technológus, épületgépész technológus, szerszámszerkesztő

munkakörök betöltésére.

mindszentí és hódmezővásárhelyi munkahelyekre.

Pályázati feltétel: középfokú végzettséggel rendelkezők számára 3 év gyakorlati idő, felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezők számára 1 éves gyakorlati idő szükséges.

Jelentkezni lehet: Hódmezővásárhely, Szántó K. J. u. 162., technológiai osztály.